

มาตรการทางกฎหมายเชิงป้องกัน ในการคุ้มครองผู้บริโภคกรณี ความรับผิดในผลิตภัณฑ์¹

วันชัย ไพบุลย์อภิบาล

■ บทนำ

จากการเปลี่ยนแปลงไปของสภาพเศรษฐกิจและสังคมของโลกที่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วของจำนวนประชากร ทำให้ความต้องการสินค้าอุปโภคและบริโภคเพื่อการดำรงชีพมีมากขึ้นจึงทำให้ผู้ประกอบการและผู้ผลิตสินค้าต่าง ๆ พยายามนำวิทยาการสมัยใหม่นำมาใช้เพื่อผลิตสินค้าอุปโภคและบริโภคโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ประกอบการและผู้ผลิตสินค้าต่าง ๆ ในภาคเอกชนที่ต้องมีการแข่งขันกันเพื่อผลิตสินค้าทั้งเครื่องอุปโภคและบริโภคออกสู่ตลาดเพื่อให้ทันต่อการตอบสนองกับการเจริญเติบโตและขยายตัวของจำนวนประชากรและในแง่ของทางธุรกิจก็เพื่อแข่งขันกันเพื่อแย่งชิงส่วนแบ่งทางการตลาดรวมถึงการแข่งขันกันเพื่อให้ได้เป็นผู้นำตลาด ทำให้องค์กรธุรกิจต่าง ๆ จึงต่างมุ่งศึกษาวิจัยและแสวงหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์สมัยใหม่และพยายามคิดค้นวิจัยโดยใช้เทคโนโลยีขั้นสูงเข้ามาช่วยในการผลิตสินค้า เพื่อสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์และผลิตสินค้าทั้งเครื่องอุปโภคและบริโภคเพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจของตนและเพื่อให้เกิดประโยชน์และความพึงพอใจแก่ลูกค้าหรือผู้บริโภคอย่างสูงสุด ซึ่งมีความสำคัญยิ่งต่อการดำเนินธุรกิจที่ต่างก็มุ่งหวังผลตอบแทนคือกำไรสูงสุดในการดำเนินธุรกิจ

¹ บทความนี้เรียบเรียงมาจากวิทยานิพนธ์เรื่อง “มาตรการทางกฎหมายเชิงป้องกันในการคุ้มครองผู้บริโภคกรณีความรับผิดในผลิตภัณฑ์,” นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2555

ขณะเดียวกัน องค์กรธุรกิจต่างๆ ก็ได้ผลิตสินค้าออกสู่ตลาดไว้เป็นจำนวนมากเช่นกัน โดยเฉพาะสินค้าที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีพ เช่น สินค้าประเภทอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรคและเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า โทรศัพท์มือถือ เป็นต้น ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่ผลิตออกสู่ท้องตลาดที่มีจำนวนมากที่เกิดจากการแข่งขันกันผลิตของผู้ประกอบการเหล่านั้น หากไม่มีการควบคุมการผลิตและคุ้มครองความปลอดภัยให้แก่ผู้บริโภค สินค้าและผลิตภัณฑ์เหล่านั้นย่อมสร้างปัญหาให้แก่ผู้บริโภคได้เป็นจำนวนมากและย่อมนำมาซึ่งความเสียหายต่อเศรษฐกิจ สังคมและทรัพยากรของประเทศได้ต่อไปในอนาคต

โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคเอกชนซึ่งเป็นผู้ประกอบการหลักที่เป็นผู้ผลิตสินค้านั้นซึ่งคงเป็นเรื่องดีหากสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ได้ผลิตออกสู่ตลาดนั้นไม่สร้างปัญหาให้แก่ผู้บริโภคและบุคคลอื่น แต่สภาพความเป็นจริงในปัจจุบันหาเป็นเช่นนั้นไม่เนื่องจากว่าในปัจจุบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีการพัฒนาขึ้นมากกว่าแต่ก่อนมาก การผลิตสินค้าของผู้ประกอบการเพื่อจำหน่ายแก่ผู้บริโภค มีสภาพเปลี่ยนแปลงไปจากสมัยก่อนมาก เนื่องจากผู้ประกอบการมีการใช้เครื่องมือและเครื่องจักรกลที่ทันสมัยรวมถึงมีขั้นตอนของกระบวนการผลิตที่

สลับซับซ้อนรวมถึงมีการนำความรู้และวิทยาการขั้นสูงมาประยุกต์ใช้ในการผลิต ซึ่งทำให้การที่ผู้บริโภคจะตรวจสอบพบว่าสินค้านั้นชำรุดบกพร่องโดยเพียงแต่เห็นด้วยตาเปล่านั้นจึงเป็นเรื่องที่กระทำได้ยากเพราะขั้นตอนการผลิตสินค้าที่กว่าจะถึงขั้นตอนการจัดจำหน่ายและส่งถึงมือผู้บริโภคมีมากมายหลายขั้นตอนและสลับซับซ้อนทำให้ผู้บริโภคไม่สามารถทราบได้ว่าสินค้านั้นเกิดความปลอดภัยในขั้นตอนใดของกระบวนการผลิตและไม่สามารถตรวจสอบสินค้าได้โดยการตรวจสอบจากการดูด้วยตาเปล่า เพราะสินค้าบางชนิดต้องใช้ความชำนาญและเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเท่านั้นจึงจะสามารถตรวจสอบความชำรุดบกพร่องของสินค้าได้ ทั้งนี้เพราะความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่สามารถผลิตสินค้าได้ครั้งละจำนวนมาก ๆ และผลิตได้อย่างรวดเร็วขึ้นเองจำเป็นที่จะต้องใส่สารเคมีหลายชนิดและบางชนิดอาจจะมีฤทธิ์และเป็นอันตรายต่อชีวิตและสุขภาพของผู้บริโภคได้ หากมีการใช้อย่างไม่เหมาะสมและขาดการควบคุมอย่างเข้มงวด และเมื่อหากมีการผลิตสินค้าออกมาจำนวนมากย่อมมีโอกาสหรือความเสี่ยงที่สินค้านั้นจะมีความไม่ปลอดภัยหรือชำรุดบกพร่องมากตามไปด้วยเช่นกัน

ดังนั้นเมื่อผู้บริโภคนำสินค้าที่ชำรุดบกพร่องหรือมีความไม่ปลอดภัยไปใช้โดยไม่ทราบว่าสินค้านั้นมีความชำรุดบกพร่อง

ย่อมก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย สุขภาพ อนามัย จิตใจ หรือทรัพย์สินอื่นของผู้บริโภคหรือบุคคลอื่นได้ ยกตัวอย่างเช่น กรณีที่ผู้บริโภคใช้เครื่องสำอางหรือผลิตภัณฑ์เสริมความงามบางชนิดแล้วเกิดอันตรายขึ้นกับผิวหนังหรือร่างกายตามมา หรือกรณีที่ผู้บริโภคซื้ออาหารหรือเครื่องดื่มสำเร็จรูปมารับประทานแล้วเกิดอาการเจ็บป่วยต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นต้น และเมื่อเกิดความเสียหายขึ้นแล้วก็ปัญหาที่ผู้บริโภคจะต้องพิสูจน์ให้ได้ว่าความเสียหายนั้นเกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์หรือเกิดจากความบกพร่องในตัวผลิตภัณฑ์นั่นเอง ซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญของผู้บริโภคเพราะผู้บริโภคไม่สามารถพิสูจน์ได้หรือพิสูจน์ได้ยากเพราะผู้บริโภคไม่สามารถทราบถึงกระบวนการและขั้นตอนในการผลิตที่สลับซับซ้อนของผลิตภัณฑ์นั้นได้ ดังนั้นหากเกิดความเสียหายแก่ผู้บริโภคเนื่องจากการใช้หรือบริโภคสินค้าต่าง ๆ เหล่านั้น บุคคลใดที่จะต้องเป็นผู้รับผิดชอบต่อบริโภคที่ได้รับอันตรายหรือความเสียหายที่เกิดขึ้น

ซึ่งในปัจจุบันจะพบว่ามียกกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคและกฎหมายความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัยเท่านั้นที่จะเอาผิดผู้ผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ได้แต่ก็เพียงเฉพาะในกรณีที่ต้องเกิดความเสียหายขึ้นแล้วซึ่งเป็นเพียงขั้นตอนการเยียวยาและแก้ไขปัญหาที่ปลายเหตุเท่านั้นซึ่งยังไม่พบว่ามีกฎหมาย

ใดที่จะสามารถป้องกันเหตุล่วงหน้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้จึงทำให้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้บริโภคไม่ได้รับการแก้ไขอย่างตรงจุดจึงเป็นเหตุที่ทำให้เกิดการร้องเรียนและการฟ้องร้องดำเนินคดีมากยิ่งขึ้นเรื่อย ๆ ทุกปี แต่ถ้าหากประเทศไทยได้มีกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคที่มีมาตรการป้องกันล่วงหน้าต่อความรับผิดชอบผลิตภัณฑ์ (Precautionary Principle for Product Liability Measure) ซึ่งเป็นวิธีการป้องกันความเสียหายที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีความสำคัญมากเนื่องจากการเป็นการแก้ไขที่ต้นเหตุของปัญหาโดยการจัดการกับความไม่แน่นอนในการผลิตสินค้าหรือความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากความชำรุดบกพร่องของผลิตภัณฑ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งก็คงจะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริโภคในประเทศไทยด้วยเช่นกัน

จากการศึกษากฎหมายต่าง ๆ ที่ได้ตราออกมาบังคับใช้นั้นล้วนเป็นกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเยียวยาและแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้บริโภคในภายหลัง (Indemnification Approved) คือ ในกรณีที่ได้เกิดภัยหรือเกิดความเสียหายขึ้นแก่ผู้บริโภคขึ้นแล้วแต่ยังไม่มีกฎหมายใดที่จะสามารถป้องกันเหตุหรือความเสียหายที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ล่วงหน้า (Preventive Approved) ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้อีกทั้งกฎหมายดังกล่าวที่ได้ออกมานั้นก็เป็นกฎหมายที่มีผลบังคับใช้ได้เพียงแค่ควบคุมสินค้าเพียงบาง

ประเภทเท่านั้น

ดังนั้นคงจะเป็นเรื่องที่ดีหากประเทศไทยมีกฎหมายที่สามารถป้องกันความเสียหายที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ให้แก่ผู้บริโภคได้ล่วงหน้าโดยไม่จำเป็นต้องรอให้เกิดความเสียหายที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ขึ้นก่อนซึ่งยังไม่พบว่ามีในกฎหมายใดๆ เลยในปัจจุบัน อีกทั้งยังสามารถคุ้มครองและเยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้บริโภคได้อย่างทันท่วงทีหากได้เกิดความเสียหายที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ขึ้น ซึ่งในการเยียวยาความเสียหายนั้นมีปรากฏแล้วในกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ดังนั้นเพื่อให้เห็นเป็นรูปธรรมประเทศไทยจึงควรกำหนดมาตรการทางกฎหมายเชิงป้องกันในการคุ้มครองผู้บริโภคมาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาในจุดนี้ที่ยังขาดอยู่

ในบทความนี้จะกล่าวถึงแนวคิดและมาตรการทางกฎหมายเชิงป้องกันในการคุ้มครองผู้บริโภค บทสรุปและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาในการคุ้มครองผู้บริโภคจากการใช้ผลิตภัณฑ์โดยเรียงลำดับตามหัวข้อ ดังนี้

1. แนวคิดมาตรการทางกฎหมายเชิงป้องกันในการคุ้มครองผู้บริโภค

จากวัฒนธรรมการบริโภคนิยม ทำให้ประชาชนในปัจจุบันมีพฤติกรรมการบริโภคที่ฟุ่มเฟือยเกินความจำเป็น รวมถึงวิทยา

การและเทคโนโลยีในการผลิตสินค้าที่มีขั้นตอนการผลิตที่สลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ทำให้ปัญหาที่ผู้บริโภคจะได้รับความเสียหายที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ทวีความรุนแรงมากขึ้นตามไปด้วย แม้ว่าจะมีหน่วยงานจากหลายภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชนจะเข้ามาหาทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าวแล้วก็ตาม แต่ระบบการดำเนินงานและกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมเพียงพอและไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้ผู้บริโภคยังคงอยู่ในสถานะที่ถูกเอาเปรียบจากผู้ประกอบการตลอดมา

นอกจากนั้นแล้วเหตุที่ต้องมีการหาแนวทางการป้องกันความเสียหายอันเกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ก็เนื่องมาจากการที่ผู้บริโภคไม่ได้รับความเป็นธรรมและการคุ้มครองจากกฎหมายตามกฎหมายสัญญาและกฎหมายละเมิดจึงมีแนวความคิดด้านกฎหมายและทฤษฎีทางกฎหมายที่นำมาใช้ในการคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวซึ่งมีประเด็นที่สำคัญ คือ

1) การที่ประชาชนไม่ให้ความสำคัญกับความศักดิ์สิทธิ์ของเจตนา (freedom of will) หรือเสรีภาพในการทำสัญญา ด้วยเหตุที่แนวความคิดทฤษฎีดังกล่าวนี้จะเหมาะสมต่อเมื่อในสภาพสังคมที่มีอำนาจต่อรองที่เท่าเทียมกัน และมีระบบการค้าเสรีที่แข่งขันกันอย่างสมบูรณ์ ทฤษฎีความ

รับผิดชอบเฉพาะคู่สัญญา (privity of contract)² ที่เป็นผลสืบเนื่องจากการมีเสรีภาพในการทำสัญญานั้น ก็จึงเหมาะสมกับกรณีที่คู่สัญญามีความสามารถในการรับรองที่เท่าเทียมกัน แต่จากสภาพความเป็นจริงของผู้บริโภคในปัจจุบันนั้น เนื่องจากผู้บริโภคไม่จำเป็นต้องบริโภคสินค้าหรือบริการโดยอาศัยความสัมพันธ์ในทางสัญญาเสมอไป เนื่องจากการบริโภคเป็นสิ่งปกติที่จำเป็นในการดำรงชีวิตของมนุษย์ ซึ่งมีได้มีอยู่กับเงื่อนไขในสถานะทางสังคม (status quo) หรือความสามารถของบุคคล (capability) หรือข้อตกลงในทางนิติกรรมสัญญา เพราะฉะนั้นหลักเกณฑ์หรือทฤษฎีความรับผิดชอบในความเสียหายที่ต้องอาศัยความผูกพันทางสัญญาที่กฎหมายรับรองจึงเป็นอุปสรรคที่สำคัญในการคุ้มครองผู้บริโภคที่มีใช้คู่กรณีในสัญญา ทฤษฎีกฎหมายที่ก่อตั้งสิทธิในการได้รับการเยียวยาชดใช้เมื่อมีความเสียหายเกิดขึ้นจากการบริโภคจึงไม่คำนึงถึงหลักความสัมพันธ์ทางสัญญา (privity rule) แต่อย่างใด

2) ทฤษฎีความรับผิดในทางละเมิด ซึ่งใช้บทสันนิษฐานความผิด (presumption of fault)³ หลักความรับผิดในทางละเมิดนั้นมีทฤษฎีความรับผิดที่เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปอยู่ 2 หลัก คือความรับผิดเมื่อมีความ

ผิด กล่าวคือผู้กระทำละเมิด จงใจหรือประมาทเลินเล่อก่อให้เกิดความเสียหาย และหลักความรับผิดโดยกฎหมายสันนิษฐานว่ามีความผิดแม้มิได้มีการจงใจหรือประมาทเลินเล่อ บางกรณีเป็นการสันนิษฐานเด็ดขาด ไม่มีข้อยกเว้นในการนำสืบหักล้าง (absolute liability) หรือ no fault liability บางกรณีก็ยกเว้นให้มีการนำสืบหักล้างบทสันนิษฐานที่กฎหมายบัญญัติไว้ได้ หลักความรับผิดชอบแบบที่สองนี้เรียกโดยทั่วไปว่าความรับผิดเด็ดขาด (strict liability) หลักความรับผิดเด็ดขาดได้รับการยอมรับมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ความเสียหายเกิดจากผลิตภัณฑ์ที่มีความสลับซับซ้อนในการผลิต ผู้ใช้ได้รับความเสียหายไม่อาจพิสูจน์ถึงเหตุแห่งความเสียหายได้ว่าเป็นความผิดพลาดของผู้ใด ซึ่งเหตุผลของการนำเอาทฤษฎีความรับผิดชอบเด็ดขาดในทางละเมิด มาปรับใช้กับคดีที่ฟ้องให้ชดใช้ความเสียหายที่เกิดจากการบริโภค ก็เพราะว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการบริโภคนั้นเป็นเรื่องยากที่ผู้บริโภคจะพิสูจน์ได้ว่าเกิดขึ้นจากความรับผิดชอบของฝ่ายใด ยิ่งกระบวนการในการบริโภคในปัจจุบันอันประกอบด้วย ผู้ผลิต ผู้ขายส่ง ผู้ขายปลีก ผู้บริโภค เป็นกระบวนการที่กว้างขวางทำให้ยากแก่การ

² สุขุม ศุภนิติย์ (2549), “คำอธิบายกฎหมายความรับผิดในผลิตภัณฑ์” (พิมพ์ครั้งที่2).กรุงเทพมหานคร:วิญญูชน

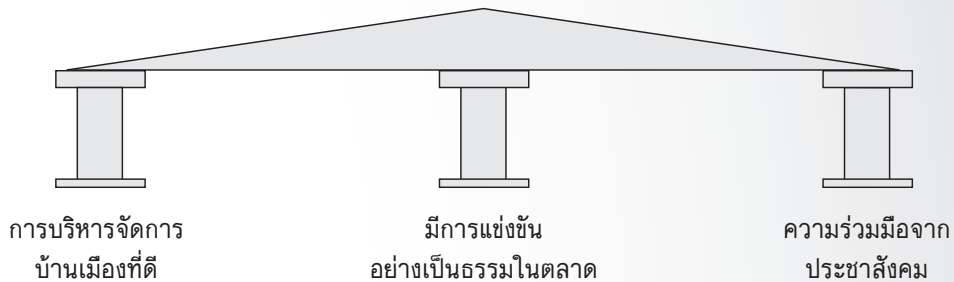
³ สุขุม ศุภนิติย์ (2545), “คำอธิบายกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค” (พิมพ์ครั้งที่3).กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิสูจน์ว่าความบกพร่องเกิดขึ้นในช่วงใด ช่วงใด อีกทั้งในกรณีที่การผลิตมีที่ขั้นตอน และกระบวนการผลิตที่สลับซับซ้อน การพิสูจน์ความบกพร่องในการผลิต จึงยังไม่อยู่ในวิสัยที่ผู้บริโภค จะสามารถพิสูจน์ได้ง่าย ว่าผู้ประกอบการที่ผลิตสินค้ากระทำ โดยประมาทเลินเล่อ เป็นเหตุให้มีความ ขาดบกพร่องในผลิตภัณฑ์ ดังนั้นการ กำหนดให้ผู้ผลิตหรือผู้ขายต้องรับผิดชอบโดย ปราศจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาท เลินเล่อ จึงเป็นการเหมาะสม ทั้งนี้ภายใต้ เงื่อนไขว่าผู้ผลิตหรือผู้ที่กฎหมายกำหนดให้ ต้องรับผิดชอบนี้สามารถพิสูจน์เพื่อให้ตนพ้น จากความรับผิดได้ เช่น ถ้าสามารถพิสูจน์ ได้ว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นเกิดจากการที่ผู้ บริโภคใช้สินค้าโดยไม่ถูกต้อง ใช้ผิดวิธี ใน กรณีที่สินค้าได้มีคำอธิบาย วิธีใช้หรือคำ เตือนแล้ว หรือความเสียหายที่เกิดขึ้นเกิด จากความประมาทเลินเล่อของผู้บริโภคเอง หรือความขาดบกพร่องไม่ได้เกิดขึ้นใน ขณะที่ผู้บริโภคซื้อสินค้าหรือผลิตภัณฑ์นั้น หากแต่เกิดความขาดบกพร่องขึ้น เพราะ การกระทำของบุคคลอื่นซึ่งผู้ผลิตสินค้าไม่ ต้องรับผิดชอบ เป็นต้น

แต่จากทั้งสองแนวคิดดังกล่าวข้างต้นก็ ยังคงไม่สามารถแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้บริโภค ได้เท่าที่ควรอีกทั้งเมื่อโลกย่างเข้าสู่ศตวรรษ

ที่ 21 วิถีชีวิตของมนุษย์ได้เปลี่ยนไปจากเดิม อย่างรวดเร็วเพราะความก้าวหน้าทาง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การสร้าง สรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ และการรับรู้และ ถ่ายทอดวิทยาการสมัยใหม่ที่ได้แพร่หลาย ไปอย่างรวดเร็ว ในขณะที่ปัญหาต่างๆ เช่น ปัญหาความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม ปัญหาการเจ็บไข้ได้ป่วยและโรคระบาดที่ แพร่กระจายอย่างรวดเร็ว ปัญหาการ ก่อการร้ายระหว่างประเทศและปัญหา ความไม่แน่นอนที่เกิดขึ้นในหลายประเทศ จากสถานการณ์ดังกล่าว ทำให้องค์การ สหประชาชาติและประเทศสมาชิกได้ เสนอหลักการในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยใช้ระบบการควบคุมและดูแลซึ่งกันและ กันของทุกภาคส่วนโดยเน้นที่การให้ความสำคัญ กับการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี (good governance) ความเป็นธรรมและ ประสิทธิภาพในตลาด (fair and efficiency markets) และสิทธิเสรีภาพของประชาชน (civic engagement) กับให้ความสำคัญ ในความเท่าเทียมกันระหว่างผู้นำในภาค ธุรกิจ ภาคประชาสังคม ที่จะร่วมกัน ทำงานกับภาครัฐและหน่วยงานของรัฐ ตามภาพเสาหลักแห่งความก้าวหน้า (Pillars of Progress)

ภาพเสาหลักแห่งความก้าวหน้า : Pillars of Progress

ที่มา : Nelson, Jane (2002) *Building Partnership : Cooperation between the United Nations System and the Private Sector*, United Nations Global Compact Office, p.15

จากภาพเสาหลักแห่งความก้าวหน้า (Pillars of Progress) เราจะเห็นได้ว่าระบบการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีในศตวรรษที่ 21 หรือการปรับปรุงระบบบริหารราชการแผ่นดินของประเทศตามหลักการดังกล่าวเราสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการป้องกันความเสียหายที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ในการคุ้มครองผู้บริโภคได้โดยในส่วนของภาครัฐนั้นภาครัฐซึ่งเป็นฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารประเทศมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการกำหนดนโยบายต่าง ๆ เพื่อสร้างความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในสังคม โดยภาครัฐจะต้องมีการดำเนินการภายใต้กรอบแนวคิดการจัดการปกครองแบบประชาธิปไตยแบบการมีส่วนร่วมโดยเน้นที่สร้างระบบความสมดุลระหว่างกลุ่ม 3 กลุ่มอันได้แก่ ภาครัฐ ภาคผู้ประกอบการหรือภาคกลไกตลาดและภาค

ประชาชนเพื่อให้การเกิดการปรับปรุงระบบการป้องกันความเสียหายที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันได้เกิดประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผล ซึ่งตรงกับกรอบแนวคิดของการส่งเสริมให้เกิดการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี การพัฒนาระบบเศรษฐกิจและสังคมผ่านระบบตลาดและการพัฒนาผ่านกระบวนการประชาชนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนซึ่งจะทำให้แต่ละภาคส่วนสามารถจะระดมทรัพยากรทั้งด้านการเงิน บุคลากร กลวิธีในการทำงาน ข้อมูลข่าวสารหรือการสนับสนุนจากฝ่ายการเมืองที่จะทำให้การคุ้มครองผู้บริโภคได้บรรลุเป้าหมายได้มากขึ้น

โดยรัฐจะต้องส่งเสริมและพัฒนาบทบาทขององค์กรที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งภาครัฐ และเอกชน รวมทั้ง

แก้ไขปรับปรุงกฎหมายและกำหนดมาตรการต่าง ๆ ในการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อสร้างความเป็นธรรมให้แก่ผู้บริโภคและเพื่อยกระดับผลผลิตและบริการของประเทศให้สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ และควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้บริโภค ผู้ด้อยโอกาส และผู้เสียเปรียบให้มีโอกาสเข้าถึงและได้ใช้ประโยชน์ในการคุ้มครองผู้บริโภคและพิทักษ์สิทธิของตนเองมากขึ้น และสนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่ายองค์กรผู้บริโภคที่มีอยู่เดิม ให้สามารถดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้มีการจัดตั้งองค์กรใหม่ ๆ ตั้งแต่ในระดับชุมชน เพื่อเป็นกลไกในการรักษาผลประโยชน์และสิทธิของประชาชน ร่วมกับการใช้มาตรการลงโทษทางกฎหมายและทางสังคมและพิจารณาเพื่อหาแนวทางให้องค์กรคุ้มครองผู้บริโภคให้สามารถดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคได้อย่างแท้จริง ซึ่งทุกภาคส่วนต้องมีการกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันความเสียหายอันเกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ซึ่งมีรายละเอียดดังจะกล่าวต่อไป

2. มาตรการในส่วนของภาครัฐ

การป้องกันความเสียหายอันเกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ในส่วนของภาครัฐนั้น ถือว่าภาครัฐนั้นเป็นองค์ประกอบหลักที่มีความสำคัญมากที่สุดที่จะทำให้การป้องกันความเสียหายอันเกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์

บังเกิดขึ้นได้จริงและเป็นรูปธรรม เนื่องจากรัฐเป็นผู้ที่มีอำนาจเหนือประชาชนในการปกครองประเทศเพราะรัฐสามารถกำหนดนโยบายในการปกครองประเทศและควบคุมดูแลและเข้าแทรกแซงกิจกรรมต่าง ๆ ในประเทศได้โดยรัฐสามารถออกกฎหมายและใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญในการสร้างความสงบสุขและสร้างความเป็นธรรมให้แก่ผู้บริโภคได้ การที่รัฐต้องเข้ามามีบทบาทในการคุ้มครองผู้บริโภคเนื่องจากในสภาพเศรษฐกิจแบบเสรีนิยมในปัจจุบัน รัฐได้เล็งเห็นว่าหากปล่อยให้ผู้ประกอบการดำเนินการตามระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนิยมโดยไม่มีการควบคุมดูแลจากภาครัฐเลย ย่อมทำให้ผู้บริโภคเสียเปรียบและสร้างความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมได้ต่อไปในอนาคต เพราะผู้ประกอบการมักเป็นกลุ่มทุนที่มีอำนาจทางสังคมและเศรษฐกิจสูง ทำให้ผู้บริโภคไม่มีอำนาจที่จะไปต่อรองกับกลุ่มผู้ประกอบการได้ทำให้เกิดการเอารัดเอาเปรียบผู้บริโภคตลอดมา หากนับจากอดีตที่ผ่านมาจะพบว่ามิดิตที่ผู้บริโภคฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายกับผู้ประกอบการน้อยมากเพราะในอดีตที่ยังไม่มีการออกกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคนั้นการที่ผู้บริโภคจะฟ้องร้องผู้ประกอบการให้รับผิดชอบตามสัญญาหรือรับผิดชอบตามละเมิดนั้นกระทำได้ยากเพราะผู้บริโภคมีภาระที่ต้องพิสูจน์ให้ศาลเห็นว่าผู้ประกอบการเป็นฝ่ายผิดซึ่ง

ภาระการพิสูจน์นี้เป็นอุปสรรคต่อผู้บริโภค เพราะผู้บริโภคไม่มีความรู้ความชำนาญ อย่างเพียงพอที่จะสามารถทราบถึงข้อมูล และขั้นตอนของกระบวนการผลิตได้จึง ทำให้กฎหมายที่จะฟ้องให้ผู้ประกอบการ รับผิดชอบสัญญาหรือรับผิดชอบละเมิดเป็น กฎหมายที่ไม่สามารถนำไปใช้ได้จริง ทำให้ ต่อมานักกฎหมายจึงเกิดแนวความคิดที่จะ หาทองไขช่องว่างของกฎหมายลักษณะ สัญญาหรือกฎหมายลักษณะละเมิดจึงได้ เสนอให้รัฐออกกฎหมายความรับผิดโดย เครื่องครัดเพื่อคุ้มครองและแก้ไขปัญหาที่เกิด ขึ้นกับผู้บริโภคโดยกฎหมายความรับผิดโดย เครื่องครัด จะการผลัการภาระการพิสูจน์ถึง ความเสียหายของสินค้าไปให้แก่ผู้ประกอบการ เป็นผู้ที่ทำหน้าที่ต้องพิสูจน์ว่าความเสียหาย ไม่ได้เกิดจากความบกพร่องของสินค้า ทั้งนี้ เพราะผู้ประกอบการมีความรู้และความ เชี่ยวชาญมากกว่าผู้บริโภคซึ่งก็เป็นการ แก้ไขปัญหาช่องว่างของกฎหมายลักษณะ สัญญาหรือกฎหมายลักษณะละเมิดได้ใน ระดับหนึ่ง แต่จากการศึกษาจะพบว่าใน พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541 ประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชยและ พระราชบัญญัติความรับผิด ต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ ปลอดภัย พ.ศ. 2551 ก็ยังพบว่ากฎหมาย ดังกล่าวล้วนแล้วแต่เป็นกฎหมายที่มุ่งแก้ไข และเยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้บริโภค ภายหลังจากที่ได้เกิดความเสียหายจากการ

ใช้ผลิตภัณฑ์แล้วทั้งสิ้นซึ่งไม่มีกฎหมาย คุ้มครองผู้บริโภคฉบับใดเลยที่มีการป้องกัน ความเสียหายที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ ล่วงหน้าเข้ามาใช้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอ แนวคิดในการปฏิรูปกฎหมายคุ้มครองผู้ บริโภคโดยการนำระบบการป้องกันความ เสียหายที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์มาใช้ เพื่อแก้ไขปัญหามีอยู่ในปัจจุบันให้หมดสิ้น ไปโดยมีองค์ประกอบที่สำคัญคือภาครัฐที่ จะต้องออกกฎหมายและให้การสนับสนุน งบประมาณในการดำเนินงานและประสาน ความร่วมมือกับทั้งฝ่ายของผู้ประกอบการ และผู้บริโภคเข้าด้วยกัน โดยรัฐจะต้องออก มาตรการทางกฎหมายเพื่อสร้างระบบการ ป้องกันความเสียหายที่เกิดจากการใช้ ผลิตภัณฑ์ ดังต่อไปนี้

2.1 ภาครัฐต้องแก้ไขกฎหมาย คุ้มครองผู้บริโภคโดยกำหนดเพิ่มเติมใน ส่วนของหน้าที่ของผู้ประกอบการเข้าไปใน กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคโดยกำหนดให้ผู้ ประกอบการมีหน้าที่ในการสร้างระบบการ ป้องกันความเสียหายที่เกิดจากการใช้ ผลิตภัณฑ์ล่วงหน้าตามแบบอย่างที่ได้ รัฐได้ กำหนดโดยรัฐจะกำหนดโดยแบ่งตาม ประเภทของธุรกิจและตามชนิดของสินค้า โดยในระยะแรกของการสร้างระบบป้องกัน นั้นรัฐอาจเข้ามาช่วยเหลือผู้ประกอบการ โดยลดภาษีให้แก่ผู้ประกอบการที่ปฏิบัติ ตามข้อกำหนดของรัฐเพื่อเป็นการลดภาระ ให้แก่ผู้ประกอบการ

2.2 ภาครัฐต้องแก้ไขกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคโดยกำหนดเพิ่มเติมในส่วนของหน้าที่ของผู้บริโภคเข้าไปในกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคโดยกำหนดให้ผู้บริโภคเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างระบบการป้องกันความเสียหายที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ล่วงหน้าตามแบบอย่างที่เราได้กำหนดโดยรัฐต้องให้การสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดการสร้างระบบให้แก่ผู้บริโภคและให้ผู้บริโภคมีสิทธิในการแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่เพื่อที่จะสามารถนำปัญหาข้อผู้บริโภคนำไปแก้ไขได้ตรงตามความต้องการที่แท้จริงของผู้บริโภค

2.3 ภาครัฐต้องมีการประชาสัมพันธ์อย่างกว้างขวางเพื่อให้ความรู้แก่ผู้บริโภคและผู้ประกอบการให้ได้ทราบถึงสิทธิและหน้าที่ที่ทุก ๆ ฝ่ายต่างต้องร่วมมือและประสานงานกันเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการป้องกันความเสียหายที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์

2.4 ภาครัฐต้องเสนอให้มีการตั้งหน่วยงานที่เป็นองค์กรอิสระขึ้นมาดูแลระบบของการป้องกันความเสียหายที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ไม่ใช่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคโดยให้มีตัวแทนจากทั้งฝ่ายของภาครัฐ ของผู้ประกอบการและของผู้บริโภคเพื่อเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการประสานงานหลักในแนวนโยบายของการป้องกันความเสียหายที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์โดยรัฐให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ

และให้ความช่วยเหลือในด้านอื่น ๆ

2.5 ภาครัฐต้องจัดสร้างสถาบันทางวิทยาศาสตร์และการแพทย์ที่มีหน้าที่ในการพิสูจน์ความชำรุดบกพร่องของผลิตภัณฑ์และความเสียหายที่เกิดขึ้นกับผู้บริโภคในกรณีที่มีเกิดปัญหาฟ้องร้องกันระหว่างเพื่อผู้บริโภคกับผู้ประกอบการเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาเรื่องการกำหนดหน้าที่ในการพิสูจน์ความชำรุดบกพร่องของผลิตภัณฑ์และการพิสูจน์ความเสียหายที่แท้จริงที่เกิดขึ้นแก่ผู้บริโภคเพื่อที่จะสามารถกำหนดค่าเสียหายและค่าสินไหมทดแทนได้ถูกต้องและเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย และยังมีความสะดวก รวดเร็วและเป็นมาตรฐานที่เหมือนกันทุกกรณี

3. มาตรการในส่วนของผู้ประกอบการ

การป้องกันความเสียหายอันเกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ในส่วนของผู้ประกอบการนั้นถือว่าผู้ประกอบการนั้นเป็นองค์ประกอบหลักที่มีความสำคัญมากที่จะทำให้การป้องกันความเสียหายอันเกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์สำเร็จตามวัตถุประสงค์ทั้งนี้เนื่องจากผู้ประกอบการเป็นผู้ที่ผลิตสินค้าและนำออกจำหน่ายแก่ประชาชน การป้องกันความเสียหายที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ดีที่สุดจึงต้องมาป้องกันที่ผู้ผลิตสินค้าเพราะหากผู้ผลิตสินค้าผลิตสินค้าด้วยความระมัดระวังและผลิตสินค้าอย่างมี

มาตรฐานโดยหากผู้ประกอบการผลิตสินค้าโดยคิดเสมือนหนึ่งว่าสินค้าที่ผลิตนั้นผลิตให้ตนเองและครอบครัวของผู้ประกอบการใช้เอง ความซำรุดบกพร่องเสียหายย่อมเกิดขึ้นได้น้อยมากและย่อมทำให้ผู้บริโภคได้รับสินค้าที่มีคุณภาพที่ดีและเหมาะสมกับการใช้งาน การที่ผู้ประกอบการต้องเข้ามามีบทบาทในการคุ้มครองผู้บริโภคเนื่องจากในสภาพเศรษฐกิจแบบเสรีนิยมในปัจจุบันที่ผู้ประกอบการต่างก็แข่งขันกันผลิตสินค้าโดยมุ่งหวังแต่เพียงผลกำไรเพียงอย่างเดียว นั้นและหากปล่อยให้ผู้ประกอบการดำเนินการตามระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนิยมโดยไม่มี การควบคุมดูแลจากภาครัฐเลย ย่อมทำให้ผู้บริโภคเสียเปรียบและมีโอกาสที่จะได้รับอันตรายจากการบริโภคสินค้าซึ่งย่อมสร้างความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมได้ต่อไปในอนาคต เพราะผู้ประกอบการต้องการที่จะผลิตสินค้าจำนวนมาก ๆ เพื่อให้ต้นทุนของการผลิตต่ำที่สุดจนบางครั้งไม่คำนึงถึงผลกระทบและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นได้ทำให้ผู้ประกอบการผลิตสินค้าโดยเอารัดเอาเปรียบผู้บริโภคตลอดมา

อีกทั้งข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับบทลงโทษผู้ประกอบการที่นับว่าโทษยังน้อยมากทำให้ผู้ประกอบการไม่เกรงกลัวกฎหมายเพราะถึงแม้จะถูกลงโทษสูงสุดก็เพียงแค่ถูกปรับ 4 เท่าของราคาสินค้าหรือ 2 เท่าตามค่าเสียหายที่แท้จริงโดยที่ศาลเป็นผู้กำหนด ซึ่งผู้

ประกอบการก็ยังคงมีกำไรจากการขายสินค้านับร้อยนับพันเท่าเราจึงจะพบว่ามีคดีที่ผู้บริโภคฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายกับผู้ประกอบการน้อยมากเพราะบางกรณีผู้เสียหายก็ไม่ต้องการไปดำเนินคดีเพราะไม่คุ้มกับค่าใช้จ่ายที่ต้องเดินทางไปศาลและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ อีกซึ่งกว่าจะดำเนินคดีเสร็จสิ้น บางคดีอาจใช้เวลานานนับปี ทำให้ผู้บริโภคเกิดความเบื่อหน่ายและท้อแท้ในการฟ้องร้องเอาผิดกับผู้บริโภค

อีกทั้งในสังคมไทยที่มักเชื่อในเรื่องของโชคชะตาและกรรมเก่า ทำให้คนไทยจึงยอมให้อภัยและไม่ติดใจเอาความกันอย่างง่าย ๆ อีกทั้งแต่เดิมการที่ผู้บริโภคจะฟ้องร้องผู้ประกอบการให้รับผิดชอบตามกฎหมายหรือรับผิดชอบละเมิดนั้นผู้บริโภคมีภาระที่ต้องพิสูจน์ให้ศาลเห็นว่าผู้ประกอบการเป็นฝ่ายผิดซึ่งภาระการพิสูจน์นี้เป็นอุปสรรคที่ยากมากของผู้บริโภคเพราะผู้บริโภคเป็นเพียงประชาชนธรรมดาทั่วไปที่ไม่มีความรู้ความชำนาญอย่างเพียงพอที่จะสามารถทราบถึงข้อมูลและขั้นตอนของกระบวนการผลิตได้ จึงทำให้กฎหมายที่จะฟ้องให้ผู้ประกอบการรับผิดชอบตามกฎหมายหรือรับผิดชอบละเมิดเป็นกฎหมายที่ไม่สามารถนำไปใช้ได้จริง

แม้ว่าในปัจจุบันนี้จะมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้บริโภคมากกว่า 50 ฉบับก็ตามแต่ในแง่ของการบังคับใช้กฎหมายให้ได้ผลจริงยังมีน้อยมากเพราะผู้ประกอบการเป็นกลุ่มทุนที่มีอำนาจและอิทธิพลในสังคม

และผูกอยู่กับกลุ่มผลประโยชน์ที่มีมูลค่าจำนวนมากมหาศาลของประเทศ ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอแนวคิดในการปฏิรูปกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคโดยการนำระบบการป้องกันความเสียหายที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์มาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาที่มีอยู่ในปัจจุบันให้หมดสิ้นไปโดยมีองค์ประกอบที่สำคัญคือผู้ประกอบการที่จะต้องผลิตสินค้าที่มีคุณภาพตามที่กฎหมายกำหนดและสร้างจิตสำนึกในการประกอบธุรกิจโดยคำนึงถึงประโยชน์และความปลอดภัยของผู้บริโภคเป็นสำคัญโดยผู้ประกอบการจะต้องมีมาตรการเพื่อสร้างระบบการป้องกันความเสียหายที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ดังต่อไปนี้

3.1 ผู้ประกอบการต้องผลิตสินค้าอย่างระมัดระวังและให้เป็นไปตามมาตรฐานของข้อกำหนดของกฎหมายและในการนำเข้าสินค้าเพื่อนำมาจำหน่ายแก่ผู้บริโภคก็ต้องมีขั้นตอนและกระบวนการตรวจสอบคุณภาพของสินค้า ให้มีความปลอดภัยและมีมาตรฐานก่อนนำออกสู่ท้องตลาดเพื่อเป็นการป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นได้และยังเป็นการยกระดับคุณภาพของสินค้าที่ผลิตและส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในประเทศให้ดีขึ้นด้วย

3.2 ผู้ประกอบการต้องร่วมมือกันในการเผยแพร่ความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องในการบริโภคสินค้าและส่งเสริม

สนับสนุนผู้ประกอบการที่ดีให้ได้รับโอกาสในการผลิตสินค้าที่ดีและมีคุณภาพเพื่อจำหน่ายสู่ประชาชนต่อไป

3.3 ผู้ประกอบการต้องยินยอมและพร้อมที่จะให้ความร่วมมือกับทุกฝ่ายที่ประสานงานร่วมกัน เช่น ยินดีที่จะให้ภาครัฐและผู้บริโภคที่ได้รับความเสียหายสามารถเข้าไปตรวจสอบข้อมูลและขั้นตอนการผลิตสินค้าและการจัดจำหน่ายได้เสมออย่างโปร่งใสและเป็นธรรม

4. มาตรการในส่วนของผู้บริโภค

การป้องกันความเสียหายอันเกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ในส่วนของผู้บริโภคนั้นถือว่าผู้บริโภคนั้นเป็นองค์ประกอบหลักที่มีความสำคัญมากเพราะผู้บริโภคเป็นกลุ่มคนที่มีขนาดใหญ่ที่สุดที่จะต้องได้รับการคุ้มครองและป้องกันความเสียหายอันเกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ เนื่องจากผู้บริโภคเป็นกลุ่มผู้ที่มีจำนวนมากที่สุดของประเทศเพราะประชาชนทุก ๆ คนต่างก็เป็นผู้บริโภคด้วยกันทั้งสิ้น ดังนั้นรัฐจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องกำหนดนโยบายเพื่อให้ความคุ้มครองผู้บริโภคเพราะผู้บริโภคถือว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญของภาครัฐและภาคเศรษฐกิจของประเทศโดยรัฐต้องออกกฎหมายในการสร้างความสงบสุขและสร้างความเป็นธรรมให้แก่ผู้บริโภค การที่รัฐต้องเข้ามามีบทบาทในการคุ้มครองผู้บริโภคเนื่องจากในสภาพเศรษฐกิจแบบ

เสรีนิยมในปัจจุบัน เพราะรัฐได้เล็งเห็นว่า หากปล่อยให้ผู้ประกอบการดำเนินการตามระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนิยมโดยไม่มีการควบคุมดูแลจากภาครัฐเลย ย่อมทำให้ผู้บริโภคเสียเปรียบและสร้างความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมได้ต่อไปในอนาคต เพราะหากผู้บริโภคได้รับอันตรายหรือความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย อนามัย หรือทรัพย์สิน รัฐจะต้องเข้าไปดูแลและให้การรักษาพยาบาลแก่ผู้บริโภคซึ่งทำให้รัฐต้องสูญเสียงบประมาณแผ่นดินเป็นจำนวนมากในแต่ละปีเพียงดูแลและเยียวยารักษาผู้บริโภคที่ได้รับอันตรายหรือความเสียหายเหล่านั้นและนับว่าก็จะมีจำนวนมากขึ้นทุกปี ซึ่งหากรัฐไม่เข้ามาควบคุมและดูแลแก้ไขปัญหานี้ต่อไปในอนาคตปัญหานี้จะเป็นปัญหาใหญ่ของประเทศที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอแนวคิดในการปฏิรูปกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคโดยการนำระบบการป้องกันความเสียหายที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์มาใช้เพื่อแก้ไขปัญหามีอยู่ในปัจจุบันให้หมดสิ้นไปโดยมีองค์ประกอบที่สำคัญคือผู้บริโภคที่จะต้องรู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเองและเลือกใช้สินค้าที่มีคุณภาพตามที่มาตรฐานของสินค้าที่กฎหมายกำหนดและสร้างจิตสำนึกในการรักษาสินทรัพย์ของตนเองและผู้อื่นโดยคำนึงถึงประโยชน์และความปลอดภัยของ

ตัวผู้บริโภคเองเป็นสำคัญโดยผู้บริโภคจะต้องมีมาตรการเพื่อสร้างระบบการป้องกันความเสียหายที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ดังต่อไปนี้

4.1 ผู้บริโภคมีหน้าที่ในการให้ความร่วมมือกับภาครัฐในการก่อตั้งองค์กรอิสระโดยการส่งผู้แทนเข้าไปมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการก่อตั้งองค์กรอิสระและเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในองค์กรอิสระเพื่อสร้างสมดุลในการตรวจสอบระบบการป้องกันความเสียหายที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์และสร้างความเป็นธรรมให้กับผู้บริโภค

4.2 ผู้บริโภคมีหน้าที่ในการตรวจสอบความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการเพื่อให้ได้มาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนดโดยแจ้งข้อมูลและแสดงข้อเท็จจริงของการใช้ผลิตภัณฑ์ชนิดต่าง ๆ ให้แก่หน่วยงานของภาครัฐและองค์กรอิสระทราบเมื่อเกิดความเสียหายหรืออันตรายจากการใช้ผลิตภัณฑ์ขึ้น รวมถึงประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ให้แก่ผู้บริโภคให้รับทราบกันอย่างแพร่หลายที่สุด

4.3 ผู้บริโภคมีหน้าที่ต้องรักษาสินทรัพย์ของตนเองอย่างเต็มที่และพยายามร่วมกันในการต่อต้านและขจัดผู้ประกอบการที่ไม่มีคุณภาพและความรับผิดชอบให้หมดสิ้นไปจากระบบเศรษฐกิจและสังคม

5. มาตรการในส่วนอื่น ๆ (องค์กรอิสระ)

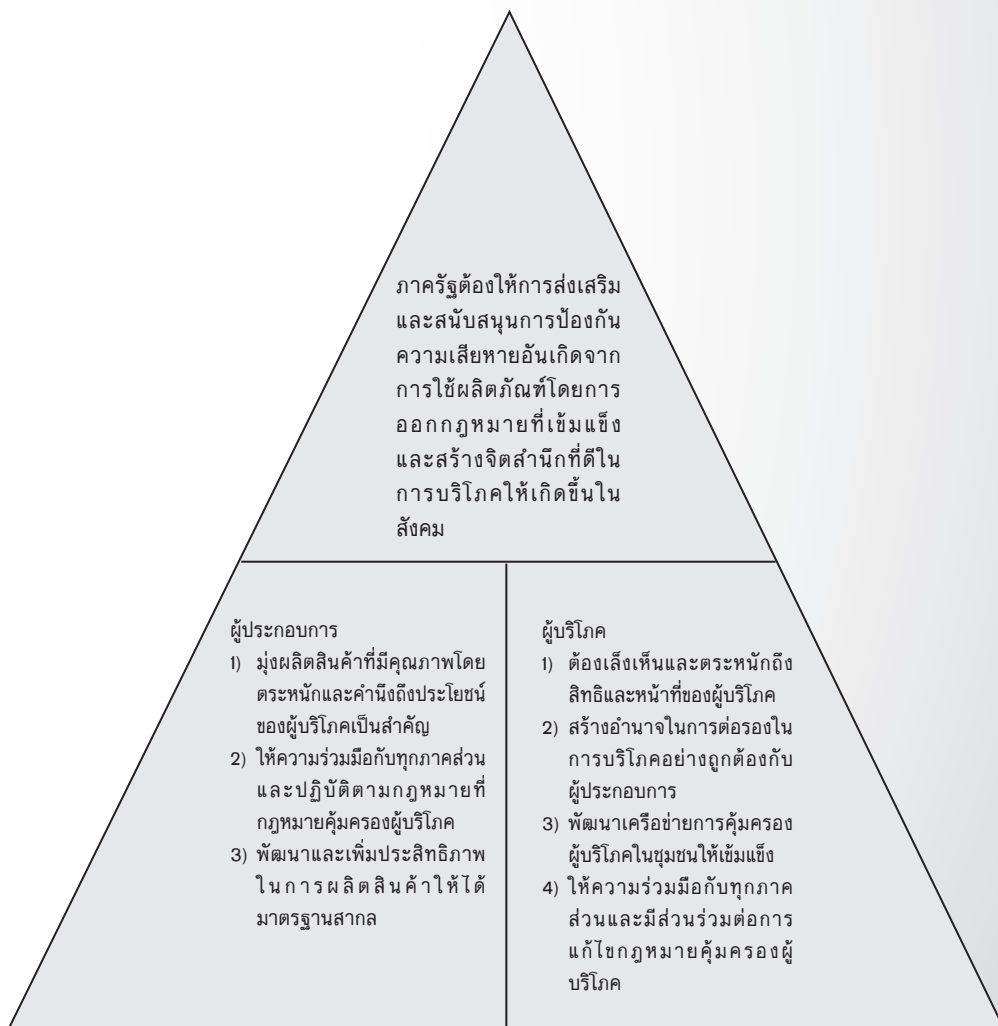
การป้องกันความเสียหายอันเกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ในส่วนขององค์กรอิสระนั้นถือว่าองค์กรอิสระนั้นเป็นสะพานเชื่อมให้ทุก ๆ ฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมและจะเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญและบทบาทมากในการคุ้มครองผู้บริโภคต่อไปในอนาคตเพราะองค์กรอิสระเป็นกลุ่มคนที่มาจากการคัดสรรของทุก ๆ กลุ่มและเป็นเสมือนตัวแทนของทุกกลุ่มที่สามารถให้ความคุ้มครองและป้องกันความเสียหายอันเกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์รวมทั้งแก้ไขปัญหาที่เป็นอยู่ในปัจจุบันได้อย่างตรงจุดเพราะเป็นกลุ่มที่รับฟังปัญหาที่เกิดขึ้นจริงจากทุก ๆ กลุ่มและรับทราบปัญหาเพื่อหาแนวทางในการแก้ไข ดังนั้นองค์กรอิสระจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมียุทธศาสตร์ที่ชัดเจนและมีนโยบายเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้บริโภค โดยมีภาครัฐที่ให้การสนับสนุนในงบประมาณและออกกฎหมายเพื่อให้้องค์กรอิสระมีกลไกในการสร้างความเป็นธรรมให้แก่ผู้บริโภคได้อย่างเต็มที่ เช่น สามารถดำเนินคดีแทนผู้บริโภคได้แม้ผู้บริโภคมิได้ร้องขอหรือการกำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ

เพื่อควบคุมให้ผู้ประกอบการดำเนินการตามแนวทางขององค์กรอิสระ โดยใช้อำนาจผ่านทางรัฐโดยรัฐออกกฎหมายเพื่อให้้องค์กรอิสระมีอำนาจอย่างเต็มที่ในการสร้างระบบการป้องกันความเสียหายที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ องค์กรอิสระจึงจำเป็นที่จะต้องมีความมาตรการเพื่อสร้างระบบการป้องกันความเสียหายที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ ดังต่อไปนี้

5.1 องค์กรอิสระมีหน้าที่เป็นตัวแทนประสานนโยบายของทุกกลุ่มเข้าด้วยกัน ด้วยความเป็นกลางและเป็นธรรมโดยการนำหลักการของระบบการป้องกันความเสียหายที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ล่วงหน้ามาใช้

5.2 องค์กรอิสระมีหน้าที่สำคัญ คือ เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหของการป้องกันความเสียหายที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ล่วงหน้าที่จะเกิดขึ้นได้ในอนาคตและลงมือกระทำเพื่อให้เป้าหมายที่ตั้งไว้บรรลุตรงตามวัตถุประสงค์ของการก่อตั้งองค์กรอิสระ

ภาพแสดง
แนวคิดการพัฒนาการป้องกันความเสียหายที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์
ที่ต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนของสังคม

6. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

6.1 บทสรุป

ในโลกยุคปัจจุบันนี้ที่มีการขยายตัวของจำนวนประชากรอย่างรวดเร็วทำให้เกิดการแข่งขันกันในด้านธุรกิจอย่างรุนแรงโดยเฉพาะในกลุ่มของผู้ประกอบการที่ต้องการผลิตสินค้าและบริการออกมาเพื่อตอบสนองกับความต้องการที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของผู้บริโภคโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชากรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สะดวกสบายขึ้น แต่เพราะการแข่งขันกันผลิตสินค้าและบริการจำนวนมากนี้ต่าง ๆ นานาที่ได้สร้างปัญหาต่าง ๆ ตามมามากมาย เช่นกันไม่ว่าจะเป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และที่เห็นได้ชัดที่สุดก็คือถ้าหากผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เหล่านั้นไม่มีการควบคุมดูแลให้ได้มาตรฐานและปลอดภัยแล้วก็จะย่อมสร้างปัญหาให้แก่ผู้บริโภคได้เป็นจำนวนมากเช่นกันทั้งต่อชีวิต ร่างกาย อนามัยและทรัพย์สินของผู้บริโภคซึ่งจะผลเสียหายต่อเศรษฐกิจสังคมของประเทศได้ต่อไปในอนาคตแต่เราจะเห็นได้ว่ากฎหมายต่าง ๆ ที่มีผลบังคับใช้อยู่ในปัจจุบันนั้นล้วนเป็นกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเยียวยาแก้ไขปัญหให้แก่ผู้บริโภคในกรณีที่ได้เกิดปัญหาหรือเกิดความเสียหายขึ้นแก่ผู้บริโภคขึ้นแล้ว

ดังนั้นเพื่อให้เห็นเป็นรูปธรรมประเทศไทยจึงควรกำหนดมาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้บริโภคโดยใช้ระบบการ

ป้องกันความเสียหายที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์มาใช้เพื่อแก้ไขปัญหานั้นโดยไม่จำเป็นต้องรอให้เกิดความเสียหายขึ้นก่อนและสามารถเยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้บริโภคได้อย่างทันท่วงทีหากเมื่อเกิดภัยขึ้น

จากการศึกษาจะพบว่าในปัจจุบันเมื่อจำนวนผู้บริโภคที่ได้รับความเสียหายจากการบริโภคสินค้าที่ไม่ปลอดภัยมีจำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ จนทำให้เกิดการเรียกร้องสิทธิจากกลุ่มผู้บริโภคผ่านสื่อต่าง ๆ มากมายแต่ปัญหาต่าง ๆ ที่ผู้บริโภคร้องเรียนและเรียกร้องนั้นก็ยังคงปรากฏให้เห็นเสมอ ซึ่งบางรายก็อาจได้รับความเสียหายอย่างรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิต และยังไม่ได้รับความช่วยเหลือและการเยียวยาชดเชยแต่อย่างใดซึ่งนำมาซึ่งความเสียหายแก่สังคมและประเทศชาติ และทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมขึ้นในสังคมได้ จึงเป็นเรื่องที่น่าคิดว่าปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้นเราควรแก้ไขที่จุดใดเพื่อให้ตรงจุดและแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นได้ทั้งระบบอย่างเป็นรูปธรรม เมื่อหันกลับมาองกฎหมายหลักที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคได้แก่ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541, ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และพระราชบัญญัติความรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. 2551 จะเห็นได้ว่ากฎหมายต่าง ๆ ที่มีใช้อยู่ในปัจจุบันเป็นกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์

เพื่อเยียวยาแก้ไขให้แก่ผู้บริโภคภายหลังจากภัยได้เกิดขึ้นเท่านั้นแต่ก็ยังคงมีปัญหาต่าง ๆ ตามมาอีกมากมายและปัญหาที่สำคัญ คือ ผู้บริโภคไม่ได้รับการช่วยเหลือและเยียวยาอย่างทันท่วงทีและได้รับความเป็นธรรมจากการใช้ผลิตภัณฑ์ซึ่งขัดกับหลักการและเจตนารมณ์ของการบัญญัติกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคที่ต้องรวดเร็วและให้ความคุ้มครองผู้บริโภคอย่างเป็นธรรม

อีกทั้งเมื่อวิเคราะห์กฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคในด้านความรับผิดชอบในผลิตภัณฑ์ ได้แก่ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541, ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์, พระราชบัญญัติความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. 2551 จะพบว่ากฎหมายดังกล่าวมีหลักการและกฎเกณฑ์บางประการที่เป็นอุปสรรคต่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่ไม่สามารถคุ้มครองผู้บริโภคได้ทั้งระบบ ยกตัวอย่างเช่น กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในส่วนที่เกี่ยวกับการซื้อขาย ได้บัญญัติให้เฉพาะคู่สัญญาที่ทำการซื้อขายกันเท่านั้นที่มีสิทธิฟ้องร้องคดีหากได้รับความเสียหายจากผลิตภัณฑ์ที่ได้ซื้อไป ดังนั้นหากผู้เสียหายไม่ได้เป็นคู่สัญญาที่ทำการซื้อขายก็ไม่สามารถฟ้องร้อง

เรียกค่าเสียหายได้ เป็นต้น และเมื่อนำกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคของไทยไปเปรียบเทียบกับกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคในความรับผิดชอบของต่างประเทศ เช่น ประเทศในกลุ่มประชาคมยุโรป (EU) ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศญี่ปุ่น จะพบว่าในประเทศเหล่านั้นได้มีการออกกฎหมายเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคหลายฉบับโดยมีการกำหนดค่าเสียหายล่วงหน้าจากการใช้ผลิตภัณฑ์ที่อาจจะเกิดภัยต่าง ๆ ขึ้นได้ ยกตัวอย่างเช่น ประเทศญี่ปุ่น⁴ ได้มีบัญญัติไว้ในกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคของญี่ปุ่น โดยจะมีการกำหนดค่าความรับผิดชอบต่ำกรณีหากเกิดความบาดเจ็บทางร่างกายไว้ที่ 1,000,000 เยนต่ออุบัติเหตุหนึ่งครั้ง และกรณีหากเกิดความเสียหายทางทรัพย์สินไว้ที่ 1,000,000 เยนต่อปี เป็นต้น แต่การจะนำกฎหมายของประเทศใดมาใช้เป็นแบบอย่างนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าไม่มีระบบการป้องกันภัยแบบใดเลยที่เหมาะสมจะนำมาใช้เป็นแบบอย่างกับในประเทศไทย ทั้งนี้เนื่องจากแต่ละประเทศมีบริบททางสังคมที่แตกต่างกัน อีกทั้งระบบการป้องกันความเสียหายที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ขึ้นพื้นฐานของแต่ละประเทศก็แตกต่างกันรวมถึงความนิยมในการป้องกันภัยก็แตกต่างกันด้วย

⁴ Yukihiro Asami, *The Product Liability Law in Japan, Proceedings of the Workshop on Law on Consumer Protection: Japan and Thailand, 19-20 December 2000 Bangkok, Thailand (Faculty of Law Thammasat University and Institute of Developing Economies(IDE-JETRO), March 2001*

ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะรูปแบบแนวคิดในการปฏิรูปกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคโดยการนำระบบการป้องกันความเสียหายล่วงหน้ามาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาที่มีอยู่ในปัจจุบันให้หมดสิ้นไปซึ่งจะต้องประกอบด้วย 4 กลุ่ม คือ 1. ภาครัฐ 2. ผู้ประกอบการ 3. ผู้บริโภค 4. การป้องกันภัย (องค์กรอิสระ)

ดังนั้นหากกลุ่มต่าง ๆ ทั้ง 4 กลุ่มข้างต้นได้ดำเนินการตามมาตรการของแต่ละกลุ่มที่ได้กำหนดไว้และให้ความร่วมมือและร่วมใจกันอย่างจริงจังในการช่วยกันแก้ไขปัญหาของความบกพร่องของสินค้าที่จะสร้างความเสียหายอันเกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ได้โดยทุกกลุ่มต่างทำหน้าที่ของตัวเองอย่างสมบูรณ์แล้วย่อมเป็นหลักประกันได้ว่าการป้องกันความเสียหายที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ล่วงหน้าข้างต้นต้องประสบผลสำเร็จตรงตามวัตถุประสงค์และสามารถแก้ไขปัญหาความเสียหายอันเกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรมได้แน่นอน

6.2 ข้อเสนอแนะ

ในส่วนของภาครัฐมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. การป้องกันความเสียหายอันเกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์จะต้องเริ่มต้นจากภาครัฐ โดยภาครัฐจะต้องกำหนดนโยบายเพื่อการป้องกันความเสียหายอันเกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เข้มแข็งเพื่อให้เกิดการพัฒนาในการบริโภคของประชาชน โดยการออก

กฎหมายเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้บริโภคถูกเอาเปรียบจากผู้ประกอบการและส่งเสริมเพื่อให้ผู้ประกอบการมีจิตสำนึกต่อความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อให้ผู้บริโภคได้รับประโยชน์อย่างสูงสุด

2. ภาครัฐจะต้องแก้ไขกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันให้สอดคล้องกับกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคด้วย โดยเฉพาะกฎหมายที่ไม่เอื้อประโยชน์แก่ผู้บริโภคเช่นกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการซื้อขาย การเช่าซื้อ การทำสัญญา ความรับผิดเมื่อเกิดความเสียหายจากการบริโภคสินค้า การรับประกันคุณภาพของสินค้า เป็นต้น

3. ภาครัฐจะต้องเป็นตัวกลางในการประสานงานเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริตและรวดเร็ว และวางตัวเป็นกลางไม่เอนเอียงไปข้างใดข้างหนึ่งโดยปฏิบัติหน้าที่ตามครรลองของกฎหมายอย่างบริสุทธิ์ ยุติธรรมและช่วยขจัดปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างผู้บริโภคและผู้ประกอบการให้หมดสิ้นไป

4. ภาครัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนและเผยแพร่ในการให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อกระตุ้นให้ผู้บริโภคเกิดการตื่นตัวในการรักษาสติประโยชน์ โดยให้ความรู้ด้านมาตรฐานสินค้าแก่ผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ผู้ประกอบการได้ยกระดับการพัฒนาคุณภาพของสินค้าและผลิตภัณฑ์อยู่ตลอดและต่อเนื่อง

5. ภาครัฐจะต้องจัดให้มีการดำเนินการติดตามและตรวจสอบคุณภาพของสินค้าอย่างสม่ำเสมอโดยออกกฎหมายที่กำหนดให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการแจ้งข้อมูลและวิเคราะห์คุณภาพสินค้าอย่างเป็นรูปธรรม

6. ควรบูรณาการหน่วยงานของภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค ให้ทุกหน่วยงานดำเนินงานให้สอดคล้องตามนโยบายหลักและอำนวยความสะดวกให้แก่กันและกัน ไม่ก้ำก๋ายหรือเกี่ยงกันในการรับผิดชอบ เพื่อการทำงานได้ดำเนินไปอย่างเป็นระบบโดยเน้นที่มาตรการในเชิงป้องกันเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ผู้บริโภค

7. ภาครัฐควรสร้างหน่วยงานที่เป็นศูนย์กลางมีมาตรฐานสากลที่เป็นหน่วยงานอิสระที่สามารถวิเคราะห์และตรวจสอบสินค้าที่ไม่ปลอดภัยได้ทุกประเภทสินค้า รวมทั้งเก็บข้อมูลในเชิงสถิติเพื่อนำมาวิเคราะห์แนวโน้มของการเกิดความเสียหายอันเกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่อหาทางพัฒนาระบบการคุ้มครองผู้บริโภคต่อไป

8. ภาครัฐควรกำหนดให้มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานองค์กรเครือข่ายเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคในทุก ๆ จังหวัด เพื่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเสริมสร้างการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างชุมชนโดยสร้างเวทีการแลกเปลี่ยนความรู้ให้เกิดขึ้นในทุกจังหวัด

9. ภาครัฐควรจัดตั้งกองทุนในการคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อให้ผู้บริโภคได้รับการชดเชยและเยียวยาโดยทันทีเมื่อได้รับความเสียหายอันเกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์

10. ภาครัฐต้องสร้างจิตสำนึกให้แก่ผู้ประกอบการให้ผลิตสินค้าและบริการให้ได้มาตรฐานและปลอดภัยต่อผู้บริโภคโดยเป็นหน้าที่สำคัญที่ผู้ประกอบการต้องตระหนักถึงเป็นประการแรก

11. ภาครัฐต้องให้ประชาชนในฐานะผู้บริโภคเล็งเห็นถึงสิทธิและหน้าที่ของบริโภคและร่วมมือกันสร้างอำนาจต่อรองที่เป็นธรรมกับผู้ประกอบการและประชาชนต้องให้ความร่วมมือและสนับสนุนการทำงานของหน่วยงานของภาครัฐด้วย

ในส่วนของผู้ประกอบการมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. การป้องกันความเสียหายอันเกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์จะสัมฤทธิ์ผลได้ต้องเกิดจากผู้ประกอบการที่ต้องผลิตสินค้าที่มีคุณภาพอย่างแท้จริงตามที่กฎหมายกำหนดและผู้ประกอบการต้องให้ความร่วมมือกับภาครัฐในทุกกรณีโดยเฉพาะการหาแนวทางในการช่วยกันลดความเสี่ยงที่อาจเป็นอันตรายจากการผลิตสินค้าโดยไม่เกิดผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

2. ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการแข่งขันกันผลิตสินค้าที่มีคุณภาพโดยให้รัฐออกกฎหมายให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีอำนาจเข้าไปตรวจสอบสินค้าหรือโรงงานที่ผลิตสินค้า

ได้ตลอดเวลาและหากผู้ประกอบการมีการผลิตสินค้าที่ดีมีคุณภาพ ก็ให้เจ้าหน้าที่รายงานให้รัฐบาลเพื่อที่รัฐก็จะพิจารณาลดภาษีให้ผู้ประกอบการที่ดีเป็นกรณีพิเศษ

ในส่วนของผู้บริโภคมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. การป้องกันความเสียหายอันเกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์จะเกิดผลได้อย่างยั่งยืนต้องเกิดจากผู้บริโภคที่ต้องให้ความร่วมมือกันจริงจึงในการช่วยกันประชาสัมพันธ์ถึงสินค้าที่ดีมีคุณภาพและประชาสัมพันธ์ถึงผู้ประกอบการที่ดีอย่างเป็นกลางและเป็นธรรมเพื่อให้ผู้บริโภคอื่น ๆ ได้ทราบถึงข้อเท็จจริงที่ถูกต้องและสามารถเลือกซื้อแต่สินค้าที่ดีมีคุณภาพที่ดี

2. ผู้บริโภคต้องร่วมมือกันต่อต้านและกำจัดสินค้าที่ไม่ดีและไม่มีคุณภาพให้หมดไปจากท้องตลาดโดยช่วยสนับสนุนแต่สินค้าที่ดีมีคุณภาพและคุ้มค่าต่อการบริโภคเพื่อทำให้ผู้ประกอบการที่ดีจะได้เกิดการแข่งขันกันในการผลิตแต่สินค้าที่ดีมีคุณภาพเมื่อทำได้เช่นนี้แล้วสินค้าและผู้ประกอบการที่ไม่ดีก็就会被กำจัดให้ออกไปจากตลาดเองโดยเหลือแต่สินค้าที่ดีเท่านั้นที่จำหน่ายอยู่ในตลาด

■ บรรณานุกรม

วันชัย ไพบูลย์อภิบาล (2555) “มาตรการทางกฎหมายเชิงป้องกันในการคุ้มครองผู้บริโภคกรณีความรับผิดชอบในผลิตภัณฑ์” นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สุขุม ศุภนิติย์ (2549) คำอธิบายกฎหมายความรับผิดชอบในผลิตภัณฑ์ พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานครสำนักพิมพ์วิญญูชน.

_____ (2545) คำอธิบายกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Nelson, Jane (2002). Building Partnership: Cooperation between the United Nations System and the Private Sector, United Nations Global Compact Office.

Yukihiro Asami (2000). “The Product Liability Law in Japan”. in Proceedings of the workshop on Law on Consumer Protection : Japan and Thailand, Bangkok, Thailand Faculty of Law Thammasat University and Institute of Developing Economies, (December) 19 -20.